01/04/2020

Γ. Μάμαλος: Φέτος, το πιο ωραίο Πάσχα

/ Γνώμες

Του Γεωργίου-Σπυρίδωνα Μάμαλου*

Δεν χρειάζεται κάποιος, ακούγοντας τους καθ' ύλην αρμόδιους, να είναι και πολύ προσεκτικός για να καταλάβει ότι εφέτος δεν θα γιορτάσουμε Πάσχα με τον παραδοσιακό τρόπο. Αυτό που λένε πατροπαράδοτο Πάσχα. Εκείνο το «δύσκολοι μήνες μας περιμένουν» ήρθε και καρφώθηκε στο μυαλό μου, παρασέρνοντας με τη μια όλα τα σχέδια για τον παραδοσιακό εορτασμό του Πάσχα.

Φέτος, δεν θα γιορτάσουμε το παραδοσιακό ελληνικό Πάσχα φεύγοντας κατά χιλιάδες από τις πόλεις στα χωριά της υπαίθρου και τα νησιά. Φέτος, δεν θα συνωστιστούμε σε λιμάνια, διόδια, γκισέ αεροδρομίων για να οδηγηθούμε στον ποθητό προορισμό μας. Φέτος, δεν θα έχουμε το παραδοσιακό μποτιλιάρισμα χιλιομέτρων στις εθνικές οδούς, βρίζοντας μέσα μας ή και έξω μας τον εξυπνάκια που περνάει από τη ΛΕΑ, ενώ εμείς περιμένουμε υπομονετικά στη σειρά μας. Φέτος, δεν θα έχουμε τους αιματηρούς απολογισμούς της εξόδου του Πάσχα, τροχαία ατυχήματα και συγκρίσεις με το πέρυσι... Φέτος, θα είναι έρημοι οι δημοφιλείς προορισμοί του Πάσχα. Ζάκυνθος, Μύκονος, Πάρος, Ζαγοροχώρια. Φέτος, θα είναι έρημα τα καντούνια της Κέρκυρας στα οποία συνωστίζονταν, μέχρις ασφυξίας τα τελευταία χρόνια, χιλιάδες θαυμαστές του κερκυραϊκού Πάσχα για να δουν και να καταλάβουν γιατί είναι επιτέλους τόσο ονομαστό το Πάσχα

της, με αποκορύφωμα το σπάσιμο των μπότιδων σε σχεδόν απευθείας μετάδοση. Φέτος, δεν θα στοιβαχτούμε στα τσιπουράδικα τη Μεγάλη Παρασκευή για να γιορτάσουμε με την παρέα μας τη φυγή από την πόλη και το σμίξιμο με συγγενείς και φίλους που είχαμε να δούμε από πέρυσι τον Σεπτέμβριο, μιας και για τη γιορτή του χειμώνα, εκείνη με τα ωραία δέντρα και τα λαμπάκια που στολίζουμε σε δρόμους, πλατείες, σπίτια, τηλεοπτικά στούντιο για έναν και πλέον μήνα, είναι πιο ωραία να είσαι στην πόλη, να τη γιορτάζεις στα θέατρα και στις μεγάλες πίστες. Έτσι γιορτάζεται παραδοσιακά τα τελευταία χρόνια η γιορτή του χειμώνα, στα τέλη Δεκεμβρίου θαρρώ πέφτει… Φέτος, δεν θα γκρινιάξουμε καν γιατί το ξενοδοχείο ή το airbnb δεν ήταν αυτό που φαινόταν στην ιστοσελίδα και τώρα που το είδαμε από κοντά έχουμε εκνευριστεί.

Φέτος, δεν θα πάμε ούτε στην Εκκλησία. Έτσι για το καλό. Δεν θα ρωτήσουμε τι ώρα κοινωνάνε Μεγάλη Πέμπτη ή Μεγάλο Σάββατο… Δεν θα ξυπνήσουνε χαλώντας τον ύπνο μας για να πάμε στην Εκκλησία να προλάβουμε να σταθούμε στην ουρά να κοινωνήσουμε, για το καλό πάντα… Φέτος, δεν θα ξαναπεράσουμε από την Εκκλησία Μεγάλη Πέμπτη βράδυ για να ακούσουμε κάνα δύο ευαγγέλια και μετά το πέμπτο να την κάνουμε γιατί έχουμε κλείσει και τραπέζι με παραδοσιακά νηστίσιμα σε μια καλή ταβέρνα στα «γαριδάδικα», «αλλά πολύς κόσμος, ρε φίλε, καρφίτσα δεν έπεφτε στα ‘’γαριδάδικα’’»… Φέτος, δεν θα πάμε για καφέ τη Μεγάλη Παρασκευή στα καφενεία, που αν είναι και λιακάδα είναι τέλεια. Εκεί αραχτοί, αν πιάσουμε και καλό τραπέζι, μπορεί να ξεμείνουμε μέχρι αργά να δούμε να περνάει και κανένας επιτάφιος. «Έτσι για το καλό μωρέ». Φέτος, δεν θα προβληματιστούμε να εξηγήσουμε στο παιδί γιατί στα καλά καθούμενα πρέπει να πάμε και από την Εκκλησία και τι να πούμε γι’ Αυτόν, τον Άγνωστο, στο παιδί, που είναι στο σταυρό καρφωμένος. Και το βράδυ του Μεγάλου Σαββάτου δεν θα γκρινιάζουμε για την ώρα που θα φάμε την πατροπαράδοτη μαγειρίτσα, πριν ή μετά την Ανάσταση, γιατί έχουμε και να βγούμε στα κλαμπ. Φέτος, δεν θα συρρεύσουμε οι πιστοί κατά χιλιάδες για να εορτάσουμε την Ανάσταση του Θεανθρώπου πέντε λεπτά πριν από το «Χριστός Ανέστη» για να φύγουμε αμέσως μετά, «γιατί έχω παρκάρει άσχημα και έχω κλείσει και κάποιον…». Φέτος, δεν έχει φιλί της αγάπης…

Φέτος, δεν θα ξεχυθούμε στα μαγαζιά για τα πασχαλινά μας ψώνια. Φέτος, δεν θα μπούμε στις μπουτίκ να δούμε τι είναι της μόδας την άνοιξη. Φέτος, δεν θα ψάξουμε για λαμπάδα νίντζα, λαμπάδα μπάρμπι, λαμπάδα πόκεμον για τα βαφτιστήρια μας. Φέτος, δεν θα πάμε στην αγορά Μέγα Σάββατο πρωί για τα ψώνια μπας και έχουν πέσει οι τιμές. Φέτος, δεν θα μπορούμε να καλέσουμε για το αρνί τους συγγενείς που έχουμε να δούμε από πέρυσι και τους φίλους που έχουμε να τηλεφωνήσουμε καιρό, «γιατί χαθήκαμε, ρε παιδί μου» και δεν προλαβαίναμε,

να γιορτάσουμε όλοι μαζί στην αυλή, στον κήπο, στα μπαλκόνια, ακόμα και στα πεζοδρόμια τη γιορτή της άνοιξης και την έλευση της νέας σεζόν. Φέτος, τι να πούμε και γι’ αυτήν την τελευταία, πόσοι Γάλλοι, Ιταλοί ή Άγγλοι έχουν κάνει booking; ή αν η αγορά της Κίνας πάει καλά;... Θα δείξουμε κατανόηση, έχουν και αυτοί τα προβλήματά τους.

Φέτος, εμείς που νηστέψαμε και προετοιμαστήκαμε και ως «βουλόμενοι αθλήσαι» απαντήσαμε καταφατικά στην πρόσκληση και μπήκαμε στο «στάδιο των αρετών» όταν εκείνο «ηνέωκται», εμείς που διασχίσαμε το στάδιο των εφτά εβδομάδων, δεν είμαστε σε καλύτερη μοίρα. Φέτος, δεν θα ακούσουμε τους γλυκασμούς των αγγέλων από τα χείλη καλλικέλαδων ψαλτών. Δεν θα κρατήσουμε θριαμβευτικά «τα Βάια των Φοινίκων». Δεν θα σκύψουμε τον αυχένα όταν ο Νυμφίος θα «αναβαίνει εις Ιεροσόλυμα ίνα συσταυρωθώμεν». Φέτος, δεν θα κουνήσουμε το κεφάλι ακούγοντας τα «Ουαί» της Μεγάλης Δευτέρας. Φέτος, η Μεγάλη Τρίτη θα στερέψει από «τας πηγάς των δακρύων» της Κασσιανής μοναχής. Φέτος, τα κεριά του Ευχελαίου δεν θα ανάψουν και οι «ωραίοι πόδες» των μαθητών θα μείνουν άνιφτοι τη Μεγάλη Τετάρτη. Φέτος, δεν θα νιώσουμε το ρίγος της συγκίνησης όταν «ο των Αγγέλων Βασιλεύς» θα παρακαλεί τον Ουράνιο Πατέρα: «ει δυνατόν εστι παρελθέτω απ’ εμού το ποτήριον τούτο». Φέτος, θα γευθούμε μέχρι τελευταίας σταγόνας την πικρή απουσία του θριάμβου της ελληνικής γλώσσας κατά τους «Μακαρισμούς» και την ανατριχιαστικά ρεαλιστική περιγραφή του Πάθους κατά τους «Αίνους» της Μεγάλης Πέμπτης. Φέτος, δεν θα νιώσουμε την ταπείνωση κατά τις Μεγάλες και Βασιλικές Ώρες μην ακούοντας το «...ημάρτομεν γαρ και ηνομήσαμεν και ουκ εσμεν άξιοι άραι τα όμματα ημών και βλέψαι εις το ύψος του ουρανού διότι κατελίπομεν την οδόν της δικαιοσύνης σου και επορεύθημεν εν τοις θελήμασι των καρδιών ημών...», και δεν θα αναρωτηθούμε «ποίες χερσί» να προσψαύσουμε το ακήρατο Σώμα του Σωτήρος. Φέτος, θα μείνουμε μακριά από τον θρήνο επί του γλυκού Έαρος και δεν θα «παρηγορήσουμε» τη χαροκαμένη Μάνα όταν η καρδιά της θα διαπερνάται από τη «ρομφαία της θλίψης», την εσπέρα της Μεγάλης Παρασκευής. Φέτος, δεν θα ακούσουμε τον Άδη να βοά «στένων» για την κατάλυση της εξουσίας του την αυγή του Μεγάλου Σαββάτου ούτε θα γευθούμε τη γλυκύτητα του Σώματος και του Αίματος Εκείνου κατά τη Θεία Κοινωνία. Φέτος, δεν θα δονηθεί η καρδιά μας όταν ο «τοις ιματίοις εξαστράπτων Άγγελος» θα κάθεται επί του λίθου αναφωνώντας «τι ζητείτε τον Ζώντα μετά των νεκρών, τι θρηνείτε τον άφθαρτον ως εν φθορά;». Φέτος τα άμφια των διακόνων, των ιερέων και των αρχιερέων θα μείνουν διπλωμένα και δεν θα υπάρξει η ορατή μετάβαση από το μωβ του πένθους, στο χρυσό και λευκό της χαράς. Φέτος, δεν θα περιπτύξουμε αλλήλους συγχωρώντας «πάντα τη Αναστάσει» ούτε θα αναπαυθούμε εμείς της ενδεκάτης ώρας «ως οι εργασάμενοι από της πρώτης» και θα μείνει χωρίς απάντηση η πρόσκληση «η

τράπεζα γέμει, τρυφήσατε πάντες. Ο μόσχος πολύς, μηδείς εξέλθη πεινών». Τουλάχιστον ως προς την ορατή συμμετοχή μας…

Φέτος, συμβαίνει κάτι συγκλονιστικά πρωτόγνωρο και μοναδικό. Σε αυτή την ανεξήγητη μοναδικότητα όλοι βρισκόμαστε ενεοί εμπρός στη ΜΗ συμμετοχική εορτή. Όλοι εκτός νυμφώνος. Εκ του μακρόθεν. Εμείς οι άθεοι, εμείς οι χλιαροί προς τη θρησκεία, εμείς οι φιλακόλουθοι χριστιανοί. Όλοι ίσοι. Όλοι ίδιοι. Εμείς θα σκεφτούμε: «έτσι επέτρεψε ο Θεός των Πατέρων ημών». Εμείς πάλι θα πούμε: «τι κρίμα, ούτε εκδρομές αυτό το Πάσχα ούτε χαρά για τη γιορτή της άνοιξης». Εμείς οι Ορθόδοξοι. Εμείς οι Καθολικοί. Εμείς οι Διαμαρτυρόμενοι Χριστιανοί. Ακόμα και οι Εβραίοι. Ακόμα και οι Μουσουλμάνοι. Όλοι εμείς θα γευτούμε την ίδια κενότητα. Ο Θεός των Αβρααμιαίων Θρησκειών «επέτρεψε;» να κλείσουν τα Ιερά και τα Όσιά τους παντού στην οικουμένη. Από τη Μέκκα μέχρι το Ισραήλ. Από τον Άγιο Πέτρο στη Ρώμη και τον Άγιο Παύλο στο Λονδίνο, μέχρι τον Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου στο Φανάρι. Και από το Ναό της Γεννήσεως, από όπου ξεκίνησαν όλα, μέχρι εκείνον της Αναστάσεως, όπου κατέληξαν όλα.

Φέτος, όλοι θα σκεφθούμε. Φέτος, όλοι θα αναρωτηθούμε. Για το οικουμενικό extra omnes -έξω όλοι- από τα ιερά και τα όσια όπου Γης, που βιώνουμε αυτή την πιο ιερή περίοδο του χρόνου. Στο τέλος, είναι σίγουρο, όλοι θα βρούμε την απάντηση. Έκαστος κατά την καρδίαν αυτού. Έκαστος κατά το περίσσευμα της αγάπης του. Και θα απολαύσουμε αυτό το όντως ανεπανάληπτα μοναδικό Πάσχα.

Φέτος, το πιο ωραίο Πάσχα…

*Ο Γεώργιος-Σπυρίδων Μάμαλος είναι Σύμβουλος Επικοινωνίας Α, στέλεχος της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διπλωματίας και Θρησκευτικών Υποθέσεων του υπουργείου Εξωτερικών

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ